

Handläggare
Mårten Sundholm
Telefon: 08-50833869**Till**
Utbildningsnämnden
2025-12-11

Motion om Skolfrid och att skydda barn i trafiken till och från stadens skolor

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/434

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått en motion av Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L) på remiss från kommunstyrelsen. Motionärerna föreslår att ekonomiska medel avsätts åt trafikkontoret för att genomföra trygghets- och säkerhetsfrämjande åtgärder i trafikmiljön runt stadens skolor, särskilt avseende elevernas vägar till och från skolan.

Utbildningsförvaltningen ställer sig utifrån sina ansvarsområden positiv till förslaget. Förvaltningen vill dock lyfta att en generell problematik i skolornas trafikmiljö är att alltför många vårdnadshavare väljer att lämna och hämta sina barn med bil. Motionens förslag kan underlätta för vårdnadshavare att välja andra transportsätt, men att få till stånd en beteendeförändring kräver sannolikt kompletterande åtgärder från stadens sida. Förvaltningen vill också lyfta att trafikmiljön runt skolan inte bara är viktig vid hämtning och lämning, utan även vid utflykter eller nyttjande av närliggande offentliga parker för rastverksamhet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Förvaltningen föreslår vidare att beslutet justeras omedelbart på grund av remissens svarstid.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har fått en motion av Jan Jönsson och Sara Svanström (båda L) på remiss från kommunstyrelsen. Motionärerna menar att trafiksituationen runt många av stadens skolor är riskfylld och att det behövs insatser från stadens sida för att garantera elevernas trygghet när de rör sig till och från skolan. Motionärerna föreslår därför att staden som del av en större satsning ska avsätta 10 miljoner kronor extra i trafikinämndens budget för att genomföra nödvändiga åtgärder för en barnvänlig gatumiljö.

Vidare föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att uppdra åt trafikinämnden att identifiera de skolor och områden där behovet av åtgärder är störst, i nära samarbete med utbildningsnämnden och berörda stadsdelsförvaltningar. De föreslår även att staden avsätter extra resurser för att förbättra trafiksäkerheten till och från skolor genom att:

- Skapa och förbättra säkra övergångsställen, till exempel med trafikljus och vägbulor.
- Förstärka belysning vid skolvägar och övergångsställen.
- Utöka och förbättra gång- och cykelvägar i anslutning till skolor.
- Införa tydligare och strängare hastighetsbegränsningar i skolnära områden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 2 december 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 3 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen ställer sig utifrån sina ansvarsområden positiv till motionens förslag. En trygg och säker trafikmiljö runt stadens skolor är viktig, inte bara vid hämtning och lämning utan även vid utflykter och annat nyttjande av skolans närmiljö under skoldagen. Trygghets- och säkerhetsfrämjande åtgärder i trafikmiljön kring befintliga skolor skulle därför innebära förbättringar för verksamheterna.

Bevakning och främjande av säkra och trygga skolvägar är en aspekt i utbildningsförvaltningens strategiska planering vid

nybyggnad av skolor. Oro och klagomål kring trafikmiljön uppstår ofta i samband med förändringar som påverkar elevernas skolvägar. Det kan handla om en skola som tillfälligt evakueras till en annan adress eller att elevflöden förändras i samband med att nya bostadsområden byggs. I dessa fall hanteras eventuella åtgärder normalt inom respektive stads- eller skolbyggnadsprojekt i dialog med trafikkontoret. Det finns problematik kopplad till trafikmiljön även vid befintliga skolor, men förvaltningen har ingen systematisk sammanställning av detta.

Vad gäller konkreta, fysiska åtgärder har utbildningsförvaltningen endast rådighet inom själva skolområdet. Denna rådighet kan dock begränsas av exempelvis allmänna gång- och cykelvägar på skolgårdar eller upplåtna parkeringsplatser i anslutning till skolor. Åtgärder i den kringliggande gatumiljön – och i vissa fall inom skolområdet – är därför beroende av samarbete med andra aktörer, särskilt trafikkontoret. Vid initiering och genomförande av separata åtgärder vid befintliga skolor är detta beroende ännu större.

Förvaltningen ser positivt på att förslaget innehåller en behovsbedömning för att identifiera var behovet av åtgärder är störst. Samtidigt vill förvaltningen att det kan finnas särskilt stora behov av åtgärder på skolor med små skolgårdar, som kan vara beroende av närliggande parker och andra offentliga miljöer för att kunna tillhandahålla tillräckligt stor friyta för elevernas utevistelse.

En annan aspekt som saknas i förslaget och som utbildningsförvaltningen särskilt vill lyfta är behovet av beteendeförändringar hos framför allt vårdnadshavare. En generell problematik är att för många elever hämtas och lämnas med bil, vilket leder till stora trafikvolymmer vid hämtning och lämning. Få skolor har planerats för att kunna hantera sådana volymer. Högsta tillåtna hastighet vid skolor är redan 30 kilometer i timmen. Åtgärderna behöver därför sannolikt kombineras med andra insatser från staden för att få fler elever och vårdnadshavare att välja andra transportmedel än bil för att ta sig till och från skolan. I stadens plan för säkra och trygga skolvägar, som trafikkontoret ansvarar för, finns exempel på åtgärder som påverkar beteende.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Vidare föreslår förvaltningen att beslutet justeras omedelbart med anledning av remissens svarstid.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om Skolfrid och att skydda barn i trafiken till och från stadens skolor